

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally, v právní věci žalobkyně: **R. H.,** zastoupená Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Akademika Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 2011, č. j. 29 Az 18/2010 - 55,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 2011, č. j. 29 Az 18/2010 - 55, **se ruší.**

II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 11. 2010, č. j. OAM-10-407/LE-C09-LE05-2007, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalobkyni **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

IV. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Jana Urbana **se určuje** částkou 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

Rozhodnutím ze dne 30. 11. 2010, č. j. OAM-10-407/LE-C09-LE05-2007, žalovaný žalobkyni neudělil azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a udělil jí doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, a to na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Žalovaný konstatoval, že žalobkyně uvedla jako důvod odchodu z Iráku a žádosti o mezinárodní ochranu, že její manžel se stal kvůli své příslušnosti k sunnitské komunitě a působení v armádě v době vlády Saddáma Husajna terčem několika útoků. Dále uvedla, že sunnité jsou v Iráku obecně diskriminováni a jsou vystaveni útokům a pronásledování ze strany šíitů podporovaných vládou. Za další důvod označila vysokou kriminalitu, přičemž i její syn byl již jednou unesen, a dále skutečnost, že by se v Iráku neměli kam vrátit, protože přišli o veškerý majetek i o dům.

Žalobkyně podle žalovaného neuvedla nic, co by svědčilo o tom, že by byla ve vlasti pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Pokud jde o možné důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, konstatoval žalovaný, že skutečnosti uvedené žalobkyní ohledně bezpečnostní situace v Iráku a údajné diskriminace a útoků na sunnitské obyvatelstvo nelze pod taxativně uvedené důvody podřadit. Ze shromážděných zpráv o situaci v Iráku totiž vyplývá, že k pronásledování či diskriminaci sunnitů ze strany státních orgánů nedochází. Sunnitské obyvatelstvo a rodina žalobkyně po pádu režimu Saddáma Husajna podle žalovaného ztratila veškerá privilegia a nebyli schopni tuto změnu zcela akceptovat. To se projevuje v jejich nespokojenosti s novým režimem a z toho pramení i veškeré výpady žalobkyně a jejího manžela proti šíitským a kurdským spoluobčanům. Žalovaný dále poukázal na rozpory ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela, zejména pokud jde o tvrzenou politickou činnost manžela, tvrzený únos jejího syna a údajné útoky na manžela žalobkyně. Žalovaný podle svých slov nezpochybňuje, že v Iráku může docházet k hrubému porušování lidských práv a tamní situace je problematická, to však podle jeho názoru neznamená, že by měl být bez dalšího každému občanu Iráku udělen azyl. Žalobkyně prohlásila, že neměla nikdy žádné problémy se státními orgány, opakovaně uvedla, že ona sama nikdy neměla vůbec žádné problémy a z Iráku odcestovala jen kvůli problémům manžela a kvůli obavám o bezpečnost svých dětí kvůli kriminalitě a teroristickým únosům. Vlast neopustila společně s manželem, neboť se musela podle svého tvrzení starat o nemocnou matku, z čehož je zřejmé, že žádné vážné nebezpečí nepociťovala. Žalovaný tak dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Žalovaný dále konstatoval, že na straně žalobkyně nezjistil ani důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu nebo humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Dále se věnoval posouzení žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Konstatoval, že z informací týkajících se Iráku vyplývá, že se po parlamentních volbách v březnu 2010 vyhrotila situace a po dlouhém období stabilizace vzrostl počet násilných projevů a počet obětí teroristických útoků. Poukázal přitom na to, že UNHCR nedoporučuje navracet nedobrovolně občany Iráku do vlasti, především pokud jde o osoby pocházející ze středního Iráku. Z tohoto důvodu dospěl žalovaný k závěru, že nelze vyloučit, že by

žadatelka byla vystavena hrozbě vážné újmy a její návrat do vlasti proto není v současnosti možný. Z tohoto důvodu žalovaný doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu žalobkyni udělil.

Žalobkyně podala proti uvedenému rozhodnutí žalobu, jíž se domáhala zrušení jeho výroku o neudělení azylu. Krajský soud v Hradci Králové však žalobu rozsudkem ze dne 13. 11. 2011, č. j. 29 Az 18/2010 - 55, zamítl.

V odůvodnění rozsudku krajský soud odkázal na svůj rozsudek ze dne 13. 10. 2011, č. j. 29 Az 24/2010 – 85, kterým byla zamítnuta žaloba manžela žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného o žádosti o mezinárodní ochranu ve výroku o neudělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že žalobkyně odvíjela svůj příběh od tvrzení, že její manžel byl vojákem bývalého režimu a z tohoto důvodu byl údajně několikrát napaden, odkázal krajský soud na odůvodnění uvedeného rozsudku, v němž shledal, že důvody pro udělení azylu ve věci manžela žalobkyně naplněny nebyly. Krajský soud uvedl, že § 12 písm. b) zákona o azylu nepředpokládá existenci pronásledování, ale pouze jeho potencialitu. Z podkladů o zemi původu vyplývá, že situace v Iráku není ani nebyla bezpečná a ohroženy jsou osoby sunnitského i šíitského vyznání. Tato skutečnost sama o sobě nemůže vést k závěru, že je nutno bez dalšího uvažovat o udělení azylu. Skutečnosti tvrzené žalobkyní a jejím manželem shledal správní orgán nevěrohodnými. Krajský soud se přitom ztotožnil s názorem žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínku pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť o politických aktivitách nehovořila, neznala ani podrobnosti činnosti manžela. Sama se nikdy politicky neangažovala. Pokud jde o azylové důvody podle § 12 písm. b) zákona o azylu, odkázal krajský soud na odůvodnění správního rozhodnutí, v němž žalovaný popsal situaci v Iráku. Podle krajského soudu nelze jednoznačně říci, že by tam byli pronásledováni sunnité a že by byli skupinou, proti níž jsou ze strany státu tolerovány útoky. Za této situace shledal krajský soud, že nelze dospět k závěru, že žalobkyně byla pronásledována z náboženských důvodů, pokud ona sama prohlásila, že se jí osobně nic nedělo. Krajský soud konstatoval, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je správné a logické a žalobkyní uváděné skutečnosti nemohly vést k závěru o existenci azylově relevantních obav z pronásledování z náboženských důvodů. Krajský soud se ztotožnil i s důvody, které vedly žalovaného k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

II.
Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu blanketní kasační stížnost, v níž uvedla pouze to, že rozsudek napadá z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., aniž by tyto důvody konkretizovala. V doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 12. 2011 doplnila pouze stížní námitku podřaditelnou pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. a namítá tedy vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně

vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozsudku krajského soudu, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatelka v prvé řadě poukázala na to, že její žádost o udělení mezinárodní ochrany souvisí s řízením o udělení mezinárodní ochrany jejího manžela, neboť vyjadřovala strach z pronásledování z důvodů na straně manžela. Krajský soud se údajně s podstatnou částí námitek uplatněných v žalobě vypořádal odkazem na odůvodnění rozhodnutí ve věci žaloby jejího manžela, proto brojí především proti obsahu rozhodnutí krajského soudu ve věci jejího manžela. Podle stěžovatelky krajský soud ani žalovaný nezpochybnili tvrzení jejího manžela o jeho příslušnosti k armádě režimu Saddáma Husajna ani skutečnost, že celá rodina patří mezi sunnitské Araby. Stěžovatelka i její manžel vyjadřovali již v průběhu správního řízení své obavy z pronásledování z těchto důvodů. Na podporu svých tvrzení poukázali na doporučení UNHCR k potřebě mezinárodní ochrany žadatelů o azyl z Iráku ze srpna 2007, podle něhož jsou sunnitští Arabové vnímáni jako představitelé bývalého režimu a současných povstalců a stávají se proto cílem fyzického násilí a dalších forem zastrašování a obtěžování. S touto námitkou se krajský soud nevypořádal, přestože obavy vyslovené stěžovatelkou a jejím manželem mohou mít s ohledem na obsah doporučení UNHCR zásadní vliv na posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Podle názoru stěžovatelky z citovaného doporučení jednoznačně vyplývá splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Lze totiž učinit závěr, že jsou důvodné obavy stěžovatelky z pronásledování celé její rodiny z důvodu příslušnosti manžela k určité sociální skupině. Patří mezi skupinu sunnitských Arabů, kteří jsou spojeni s bývalým režimem Saddáma Husajna nebo jsou takto veřejností vnímáni. Stěžovatelka přitom uvedla, že si je vědoma, že pronásledování není definičním znakem, jenž určuje sociální skupinu. Poukázala ovšem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004 – 49, publikovaný pod č. 401/2004 Sb. NSS), podle níž samotná skutečnost pronásledování může pomoci k tomu, aby určitá skupina byla jako zvláštní sociální skupina vnímána, případně i tuto sociální skupinu vytvořit.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti a setrval na svých závěrech uvedených v odůvodnění správního rozhodnutí v části neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Výpovědi stěžovatelky (a rovněž jejího manžela) ohledně stěžejních událostí z roku 2006, kterými odůvodňuje žádost o mezinárodní ochranu, obsahují závažné rozpory. Vzhledem k této skutečnosti považuje žalovaný závěry krajského soudu za dostatečné a stížní námitky za nedůvodné. Žalovaný poukázal dále na Informaci UNHCR z července 2010 „Poznámka k přetrvávající platnosti doporučení UNHCR z dubna 2009 o podmínkách pro obdržení mezinárodní ochrany a o vyhodnocování potřeby mezinárodní ochrany iráckých žadatelů o azyl“, podle níž členové nebo osoby spojované se stranou Baas již nejsou systematicky stíháni a stávají se cílem útoků pouze v individuálních případech. Z těchto důvodů žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III.
Přípustnost a přijatelnost kasační stížnosti

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), byla podána osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná a jsou splněny i ostatní podmínky řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. O přijatelnou kasační stížnost se podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, jedná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) pokud bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná, a to z důvodu, že se krajský soud a žalovaný při posouzení dané věci dopustili zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky (čtvrtý důvod přijatelnosti).

IV.
Právní hodnocení věci

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu vymezeném v § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Jak vyplývá z obsahu žalobou napadeného správního rozhodnutí, žalovaný se při posouzení stěžovatelčiny žádosti podrobně zabýval posouzením věrohodnosti tvrzení, které v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedli jak stěžovatelka, tak její manžel. Žalovaný se přitom zabýval především třemi základními okruhy otázek, a to 1) politickou činností stěžovatelčina manžela po pádu režimu Saddáma Husajna, 2) tvrzeným únosem stěžovatelčina syna a 3) údajnými ozbrojenými útoky na stěžovatelčina manžela, k nimž mělo dojít před jeho odchodem z Iráku. Konstatoval, že skutečnosti uváděné stěžovatelkou a jejím manželem nejsou důvěryhodné, neboť jejich výpovědi jsou rozporné a odporují i zprávám o situaci v Iráku. Na základě tohoto zjištění pak žalovaný konstatoval, že stěžovatelka neuvedla a správní orgán nezjistil nic, co by svědčilo o tom, že stěžovatelka splnila zákonem stanovené podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Je třeba zdůraznit, že stěžovatelka v kasační stížnosti nebrojí proti posouzení věrohodnosti uvedených tvrzení, nicméně namítá, že krajský soud a žalovaný se řádně nevypořádali se skutečnostmi, které nebyly v průběhu správního řízení zpochybněny.

V daném případě stěžovatelka požádala o udělení mezinárodní ochrany spolu se svým manželem a pěti dětmi. Z její žádosti a ze skutečností, které uvedla během správního

řízení, vyplývá, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byl mj. její strach z pronásledování z důvodu sunnitského vyznání její rodiny a dále kvůli tomu, že její manžel působil za vlády Saddáma Husajna jako důstojník v armádě. Podle stěžovatelky jsou tyto skutečnosti důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Z uvedeného vyplývá, že namítané důvody, o něž stěžovatelka opírá žádost o udělení mezinárodní ochrany, úzce souvisí s důvody, jež ve své žádosti uvedl i její manžel. V této souvislosti je třeba odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2012, sp. zn. 5 Azs 2/2012 , kterým Nejvyšší správní soud ve věci žádosti manžela stěžovatelky o mezinárodní ochranu zrušil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 2011, č. j. 29 Az 24/2010 – 85, a rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2010, č. j. OAM-10-406/LE-C09-LE05-2007, a to v částech týkajících se posouzení žádosti podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. V této věci se Nejvyšší správní soud zabýval mj. také tvrzeným pronásledováním manžela stěžovatelky z důvodu jeho vyznání a dřívějšího působení v armádě.

Podle ustálené judikatury žadatel o mezinárodní ochranu nemůže bez dalšího odvozovat své vlastní předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany od tvrzeného pronásledování jiné osoby, byť je tato osoba jejím manželem (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 15. 9. 2005, č. j. 1 Azs 41/2005 – 63, ze dne 26. 4. 2006, č. j. 4 Azs 332/2005 – 80, ze dne 15. 5. 2007, č. j. 2 Azs 126/2006 – 89, ze dne 26. 4. 2007, č. j. 7 Azs 12/2007 - 67, či ze dne 21. 5. 2009, č. j. 5 Azs 19/2009 - 91, vše www.nssoud.cz). Ustanovení § 12 zákona o azylu se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého žadatele. Každá žádost o udělení mezinárodní ochrany, a tedy i žádost rodinného příslušníka, musí být posouzena vždy individuálně, přičemž každý z rodinných příslušníků může tvrdit, a také i případně mít, jiné důvody pro udělení azylu. I v daném případě je proto třeba zkoumat individuálně, zda zmiňované skutečnosti, o něž stěžovatelka opírá svoji žádost o mezinárodní ochranu, naplňují podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu stěžovatelce.

Z odůvodnění správního rozhodnutí vyplývá, že žalovaný v daném případě nezpochybnil tvrzení o sunnitském vyznání stěžovatelky. K této otázce s poukazem na shromážděné zprávy o situaci v Iráku ovšem uvedl, že od roku 2007 došlo k zlepšení bezpečnostní situace a že k pronásledování a k diskriminaci sunnitů v Iráku nedochází. Stěžovatelce proto podle žalovaného pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu pouze pro její náboženské vyznání nehrozí. S tímto závěrem lze souhlasit, byť s tou výhradou, že podle zpráv mohlo docházet v rámci sektářských násilností k pronásledování a vyhánění sunnitských obyvatel z oblastí obývaných převážně šíity a naopak (viz např. Zpráva Amnesty International: Krveprolití a zoufalství, Irák po pěti letech, březen 2008). To se však daného případu netýká, neboť stěžovatelka uvedla, že žili v části Bagdádu, kde nežijí šíité (viz protokol o pohovoru ze dne 9. 9. 2007). Zprávy také potvrzují, že v oblasti středního Iráku obývané zejména sunnity se stávají cílem útoků především šíitští věřící.

Stěžovatelka ovšem dále uvedla, že se obává pronásledování sebe a své rodiny z důvodu manželova působení v irácké armádě v době vlády Saddáma Husajna. Své obavy z pronásledování tudíž stěžovatelka zakládá na skutečnosti, že je manželkou armádního důstojníka. V této souvislosti lze poukázat na podklady, které jsou součástí správního spisu ve věci žádosti manžela stěžovatelky o mezinárodní ochranu a které byly žalovanému

v době rozhodování o žádosti stěžovatelky známy. Pokud jde o působení v armádě, předložil manžel stěžovatelky diplom vojenské akademie a evidenční kartu ze spisu důstojníka, z nichž vyplývá, že od roku 1987 působil v irácké armádě a dosáhl přitom hodnosti nadporučíka. Stěžovatelčin manžel přitom shodně jako stěžovatelka uvedl, že se cítí v Iráku ohrožen vzhledem k tomu, že byl za vlády Saddáma Husajna důstojníkem armády.

Nabízí se proto otázka, zda skutečnost, že stěžovatelka je manželkou důstojníka, který působil v době vlády Saddáma Husajna v armádě, navíc ve spojení se skutečností, že je sunnitského vyznání, lze považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V úvahu přitom přichází podřazení stěžovatelkou tvrzených skutečností pod některý z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu, a to zejména příslušnost k určité sociální skupině: Tu je možné primárně vymezit jako osoby, které před pádem režimu Saddáma Husajna působily v irácké armádě, v jiných ozbrojených složkách, nebo se podílely na výkonu moci, a které jsou z tohoto důvodu ostatním obyvatelstvem vnímáni jako přívrženci či představitelé bývalého režimu, zvláště pokud jsou zároveň sunnitského vyznání. U této sociální skupiny je však zároveň třeba se zabývat otázkou, zda k ní nenáleží i nejbližší rodinní příslušníci takových osob, tedy i stěžovatelka.

V této souvislosti lze poukázat na Doporučení UNHCR k potřebě mezinárodní ochrany žadatelů o azyl z Iráku ze srpna 2007, který stěžovatelka navrhla jako důkaz v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. V části týkající se pronásledování skutečných či údajných přívrženců bývalého režimu anebo povstalců je uvedeno, že „*[o]soby, které jsou vnímány jako přívrženci bývalého režimu a současných povstalců, a to především sunnitští Arabové, se stávají terčem fyzického násilí a dalších forem zastrašování a obtěžování. Sunnitští Arabové bývají obviňováni z porušování lidských práv, k němuž docházelo za bývalého režimu (mnozí sunnitští Arabové zastávali klíčové posty v armádě a bezpečnostních a výzvědných službách) a jsou širokou veřejností vnímání jako stoupenci povstalců. Jako takoví se stávají cílem šíitských komand smrti a některých složek iráckých bezpečnostních sil*“. Uvedená zpráva tedy potvrzuje tvrzení stěžovatelky, že se osoby spojené s bývalým režimem Saddáma Husajna, nebo osoby, které tak jsou vnímány, mohou stát cílem útoků ze strany šítských radikálů nebo dokonce některých složek iráckých bezpečnostních sil.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008 –119, dostupného na www.nssoud.cz, „*pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí žadatel kumulativně splnit následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach [§ 12 písm. b) zákona o azylu]; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování [§ 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s definicí pronásledování nyní zakotvenou v § 2 odst. 8 zákona o azylu]; (4) ochrana v zemi původu selhala (§ 2 odst. 10 zákona o azylu); (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů [§ 12 písm. b) zákona o azylu]; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (§ 15 zákona o azylu)*“.

Žalovaný (a krajský soud) se proto i v daném případě měli zabývat otázkou, zda namítané skutečnosti (obavy z pronásledování z důvodu manželství s důstojníkem armády ve spojení se sunnitským vyznáním stěžovatelky) odůvodňují udělení azylu podle § 12

písm. b) zákona o azylu či nikoliv. Jak však vyplývá z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, touto otázkou se žalovaný nezabýval a jeho rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Stejně tak se s tímto tvrzením stěžovatelky nevypořádal ani krajský soud, přestože stěžovatelka v žalobě proti správnímu rozhodnutí s poukazem na uvedené doporučení UNHCR poukazovala na to, že osoby spojované s minulým režimem mohou být v Iráku ohroženy.

Z tohoto důvodu shledal Nejvyšší správní soud výše uvedenou stížní námitku důvodnou.

V.
Shrnutí a náklady řízení

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušil. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012]. V dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěné nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí, než zrušit i rozhodnutí správního orgánu. Byť v daném případě mířily námitky uplatněné stěžovatelkou pouze proti posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska azylu podle § 12 zákona o azylu, zrušil Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí žalovaného v plném rozsahu, tedy včetně výroku o udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Výrok o udělení či neudělení doplňkové ochrany je totiž výrokem závislým, neboť je podmíněn výrokem o neudělení azylu, případně výrokem o jeho odnětí (viz § 14a zákona o azylu). Nelze zrušit rozhodnutí žalovaného pouze v rozsahu výroku týkajícího se neudělení azylu bez toho, že by byl současně zrušen též výrok o udělení či neudělení doplňkové ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, č. j. 9 Azs 14/2011 – 300, dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud z tohoto důvodu v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný postupovat podle právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012, rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatelka měla ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. jí tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu ovšem nevyplývá, že by stěžovatelce v řízení o kasační stížnosti nebo v řízení před krajským soudem jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly.

Zástupcem stěžovatelky byl usnesením krajského soudu ze dne 11. 11. 2011, č. j. 29 Az 18/2010 - 76, ustanoven Mgr. Jan Urban, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát. Ustanovenému zástupci stěžovatelky Nejvyšší

správní soud přiznal odměnu ve výši 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění, a náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 4800 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 2. srpna 2012

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu